

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian Kompletterande bestämmelser till vissa delar av avtalet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket

(Ju2021/00697)

Hovrätten har, utifrån de aspekter domstolen har att beakta, följande synpunkter på förslagen i promemorian.

Överlämnande av misstänkta och dömda personer (avsnitt 4.4)

Förbud mot överlämnande av egna medborgare

Hovrätten ifrågasätter lämpligheten av att svenska medborgare inte ska kunna överlämnas. Såsom redogörs för i promemorian får svenska medborgare överlämnas enligt europeiska arresteringsorderlagen eller i motsvarande samarbete med de nordiska staterna som sker med stöd av lagen om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder. Fram till Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen har svenska medborgare således kunnat överlämnas dit i enlighet med europeiska arresteringsorderlagen. Överlämnande av egna medborgare är också utgångspunkten i avtalet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket (se Avtal om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan av den 30 december 2020, artikel 83). Hovrätten har svårt att se att förutsättningarna för att även fortsättningsvis överlämna svenska medborgare till Förenade kungariket har ändrats på ett så avgörande sätt att ett ovillkorligt förbud är påkallat. Detta gäller särskilt när det i promemorian framhålls att samarbetet med Förenade kungariket bör präglas av ett ömsesidigt förtroende även om kungariket inte längre är en medlemsstat i Europeiska unionen (se promemorian s. 37).

Förbud mot att överlämna för politiska brott

Enligt förslaget ska ett överlämnande få vägras för politiska brott. I promemorian anmärks att en vedertagen definition av begreppet politiskt brott saknas. Avsaknaden av en närmare förklaring av en vägransgrund för ett överlämnande måste anses utgöra en brist i rättssäkerhetskänslighet. Även om det inte är möjligt att inom ramen för promemorian definiera termen bör det tydligare framgå vilka omständigheter som är av betydelse vid bedömningen av vad som utgör ett politiskt brott. Såvitt hovrätten känner till finns få vägledande avgöranden där det prövats vad som utgör ett politiskt brott. De överväganden som skedde inför Sveriges tillträde till 1996 års EU-konvention om utlämning bör kunna beaktas även i det här avseendet (se prop. 2000/01:83 s. 38 f). Vilka omständigheter som är av betydelse vid bedömningen av om det föreligger ett politiskt brott bör i vart fall kunna framgå av författningskommentaren.

I handläggningen av detta ärende har hovrättslagmannen Åke Thimfors och tf. hovrättsassessorn Mathilda Rydstern deltagit.

På hovrättens vägnar

Åke Thimfors

Mathilda Rydstern